

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 28/2001 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av kyrkolagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 23 oktober 2001 en proposition med förslag till lag om ändring av kyrkolagen (RP 186/2001 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet begärde den 20 november 2001 utlåtande av grundlagsutskottet om ärendet (GrUU 57/2001 rd). Utlåtandet ingår som bilaga till detta betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Joni Hiitola, undervisningsministeriet
- ecklesiastikrådet Matti Halttunen, Kyrkostyrelsen
- professor Olli Mäenpää
- professor Kaarlo Tuori.

Dessutom har utskottet fått ett skriftligt utlåtande från

- justitieministeriet
- finansministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att domkapitlet ges rätt att bevilja dispens från det behörighetsvillkor som gäller medlemskap i kyrkan för en präst som hör till en kristen kyrka eller ett annat religionssamfund, med vilket kyrkomötet har ingått ett ekumeniskt avtal som möjliggör ett dylikt arrangemang. Bestämmelsen om finskt medborgarskap som behörighetsvillkor för vissa kyrkliga tjänster

föreslås bli upphävd. De församlingar som tillförsäkrats särskilda rättigheter, i praktiken tyska evangelisk-lutherska församlingen i Finland, skall få rätt att med tillstånd av domkapitlet skaffa prästerliga tjänster utan att besätta en prästtjänst.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt sedan den har antagits och blivit stadfäst.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Enligt lagförslagets 6 kap. 1 § 2 mom. kan endast en medlem av den evangelisk-lutherska kyrkan vara tjänsteinnehavare i kyrkan eller i en

församling eller i en kyrklig samfällighet eller stå i ett sådant varaktigt arbetsförhållande som ansluter sig till uppgifter vid gudstjänst eller

kyrkliga förrättningar eller som berör diakoni eller undervisning.

Med beaktande av 6 § 2 mom. grundlagen har förvaltningsutskottet begärt utlåtande av grundlagsutskottet om 6 kap. 1 § 2 mom. Enligt 6 § 2 mom. i grundlagen får ingen utan godtagbart skäl särbehandlas bland annat på grund av religion.

Enligt kyrkolagen (1054/1993) är kyrkans grundläggande uppgift religiös och anknuten till en viss trosbekännelse. Grundlagsutskottet påpekar i sitt utlåtande att med hänsyn till kyrkans rätt till intern autonomi enligt 11 § grundlagen håller utskottet oberoende av 6 § 2 mom. grundlagen det för möjligt att det kan föreskrivas i lagen att medlemskap i kyrkan är ett villkor för att kunna bli vald till kyrkans egna tjänster och uppgifter. Detta gäller obestridda tjänster och uppgifter som har ett direkt samband med kyrkans andliga verksamhet. Men denna möjlighet kan enligt utskottets mening utsträckas också till andra typer av tjänster.

Kyrkolagens 25 kap. 12 § gäller församlingar med särskilda rättigheter. I lagförslaget föreslås

att paragrafens 2 mom. ändras på så sätt att bestämmelsen möjliggör för en sådan församling att med domkapitlets tillstånd skaffa prästerliga tjänster utan att prästtjänsten besätts. Enligt motiveringen är det den tyska evangelisk-lutherska församlingen i Finland som skaffar dessa tjänster. Det är frågan om ett specialarrangemang. Förvaltningsutskottet konstaterar för klarhetens skull att den ifrågavarande prästen är anställd av tyska evangelisk-lutherska kyrkan.

Av de orsaker som framgår av propositionen och med stöd av erhållen utredning finner utskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår förvaltningsutskottet vördsamt

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 5 december 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Pertti Turtiainen /vänst
medl. Nils-Anders Granvik /sv
Rakel Hiltunen /sd
Valto Koski /sd
Esko Kurvinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Pekka Nousiainen /cent

Kari Kärkkäinen /kd
Kirsi Ojansuu /gröna
Heli Paasio /sd
Aulis Ranta-Muotio /cent
Petri Salo /saml
Arto Seppälä /sd
Jari Vilén /saml.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var

utskottsrådet Ossi Lantto.